

Bonne Blad

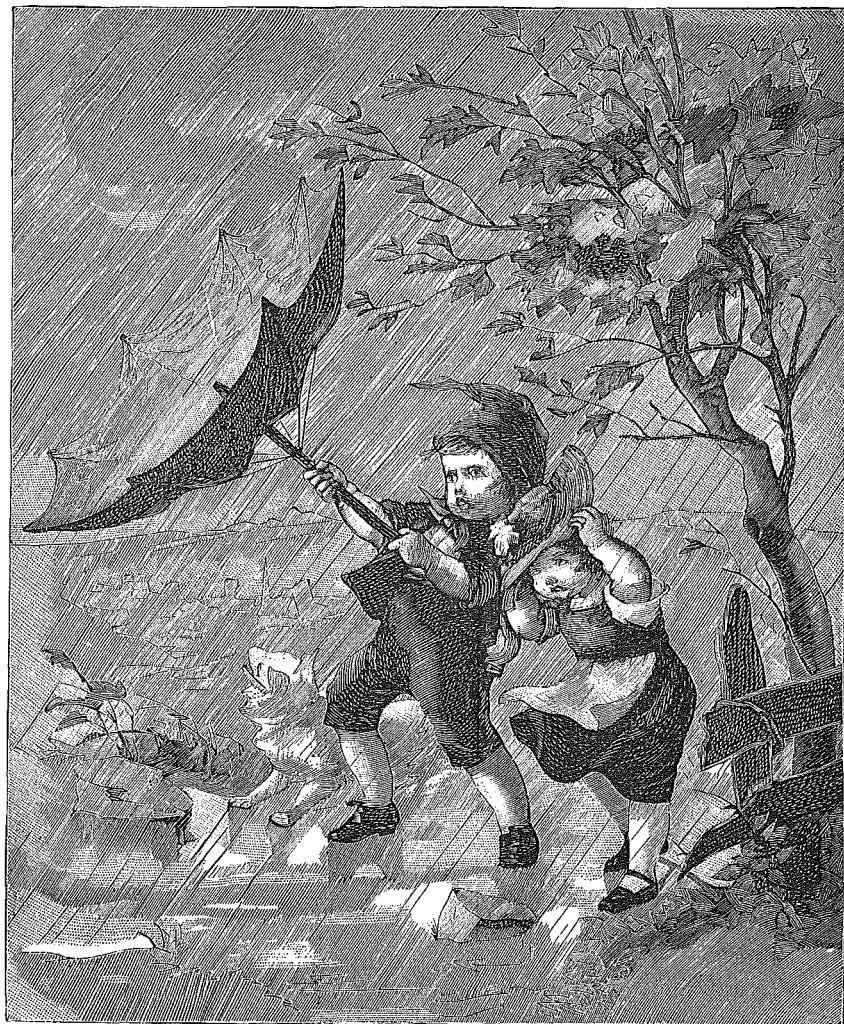
WALDR

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 8.

25de februar 1894.

20de aarg.

F u velr.

Børneblad

udkommer hver lørdag og kostet 50 cents for aaret, bestalt i forlæv. I pækker til en abresse paa over 5 ekspdr. leveres det for 40 cents, og over 25 ekspdr. for 35 cents. Til Norge kostet det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaaer ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

All vedkommende redaktionen af blabet sendes til Rev. G. Wulffberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for lørdagsklassen.

Ottende lektion.

Det tredje bud.

ABC-klassen: Det tredje bud.

Katekismus-klassen: Det tredje bud og Luthers forklaring.

Forklарings-klassen: Det tredje bud, Luthers forklaring samt Kol. 2, 16. 17: „Ingen dømme eder i mad eller drikke eller i henseende til højtid eller nymaane eller sabbat, hvilke ting er en skygge af det, som skalde komme; men legemet hører Kristus til,” og Hebr. 10, 25 (Sp. 96).

Vink.

- Hvilken dag var af Gud bestemt til hviledag eller sabbat? Den syvende dag, lørdag (Vbh. 1).
- Hvorfor holder vi kristne da ikke lørdag hellig som sabbat? Fordi Gud i det nye testamente har sagt: „Ingen dømme eder i henseende til sabbat“ (Kor. 2, 16. 17).
- Hvorfor har Gud saaledes loft os kristne fra den pligt at holde en bestemt dag hellig som sabbat? Fordi sabbaten bare var en skygge af det, som skulle finde sted i Kristi rigt; naar legemet er hos os, trænger vi ikke skyggen af det.
- Hvad er da det „legeme“ i Kristi rigt, som sabbaten bare var en skygge af? Det, at de kristne hver dag har sabbat, idet de hviler i Gud og hans ord.
- Hvorfor fejrer vi da lørdag og andre feriedage? Forat vi kan få et og anledning til at samles til den fælles gudstjeneste, som Gud har påaibudt os (Hebr. 10, 25).
- Hvorfor er netop lørdag valgt til hviledag? Fordi Jesus opstod fra de døde paa en lørdag.
- Hvad forbryder Gud os altid i det tredje bud? Vi skal ikke foragte eller forsumme hans ord.
- Hvem foragter og forsummer Guds ord? De, som uden nød lader være at høre eller lære det, eller som hører og læser det uden at tage det til hjerte og leve efter det.
- Nævn flere, som foragter Guds ord. De, som er ligeglæb, om de hører Guds ord prædiket ret eller ikke.
- Hvad er derimod besat i det tredje bud? At vi skal holde Guds ord højt og i øre, gjerne baade høre og lære det.
- Naar holder vi Guds ord højt og i øre? Naar vi af hjertet tør, at det er Gud selv, som i ordet og sakramenterne taler og handler med os (Jesus i templet, Vbh. 55).
- Hvorfor gives og predikes os Guds ord? Til vor frelse.
- Med hvilket sind bør vi derfor høre og lære det? Vi bør gjerne høre og lære det.
- Naar hører og læser vi Guds ord ret? Naar vi bevarer det i hjertet og bærer frugt deraf (Jesus modet, Vbh. 53; de fire slags hædejord, Vbh. 63).

Lessons for the Sunday School.

Eighth Lesson.

THE THIRD COMMANDMENT.

ABC Class: The Third Commandment.

Catechism Class: The Third Commandment and Luther's Explanation.

Explanation Class: The Third Commandment, Luther's Explanation, Col. 2. 16, 17.—“Let no man therefore judge you in meat, or in drink, or in respect of a holy-day, or of the new moon, or of the sabbath days: Which are a shadow of things to come; but the body is of Christ,” and Hebr. 10. 25 (Quest. 96).

INSTRUCTION.

- Which day was by God chosen for sabbath-day or day of rest? The seventh day of the week, Saturday.—B. H. 1.
- Why, then, do we Christians not keep Saturday holy as sabbath-day? Because God has said in the New Testament: “Let no man therefore judge you in respect of the sabbath days.”
- Why has God thus released us Christians from the duty of keeping a special day holy as a sabbath-day? Because the sabbath was only a shadow of that, which should take place in the kingdom of Christ. When the body is with us, we do not need the shadow of it.
- What is this “body” in the kingdom of Christ, of which the sabbath was but a shadow? The Christians, by always resting in God and his Word, make of every day a sabbath.
- Why do we then celebrate Sunday and other holy-days? In order to have time and opportunity to gather for the joint worship, which God expects from us.—Hebr. 10. 25.
- Why has Sunday been chosen for a day of rest, rather than any other day? Because it was on a Sunday, that Jesus arose from the dead.
- What evil does God forbid us in the third commandment? We must not despise and neglect his holy Word and the preaching of the Gospel.
- Who despises and neglects the Word of God? He, that has time and opportunity to hear or read it, but does not do so; or he, who reads and hears it without taking it to heart and living according to it.
- Mention others, who despise the Word of God. Those, that do not care, whether they hear the Word of God preached rightly or not.
- What does God in the third commandment bid us do? He bids us deem it holy and willingly hear and learn it.
- When do we deem God's Word holy? When we heartily believe, that it is God himself, who talks to us and deals with us in the Word and the Sacraments (Jesus in the Temple.—B. H. 55).
- For what purpose is the Word of God given and preached to us? That we might be saved.
- With what kind of a spirit should we, therefore, hear and learn it? With a willing spirit.
- When do we hear and learn the Word of God rightly? When we keep it in our hearts and let it bear fruit (the mother of Jesus.—B. H. 53; see also B. H. 63).

Den lille trommeslager.

(En sand fortælling.)

Et optrin, vi nu skal betragte, finder sted i et tarveligt rum i et logishus i det folkerige New York. Det kan være et sove-tammer eller en dagligstue eller en spisestue eller alle tre forenede i et; thi der er en seng i det ene hjørne, et simpelt straaleie i et andet, og et bord i midten bedekket med en grov, men ren dug, hvorpaa findes levninger af et tarveligt maaltid.

Det var en smuk sommeraften, og gjen-nem det åbne vindu høres den muntre lyd af børn, der leger på gaden, blandet med vognenes dumpe rullen og de bløde toner af et haandorgel. Intet under at værelset er tomt; thi det smukke veir har lokket den brave haandverker, som behor det, til at tage sin hustru og det mindste barn ud paa en spaderetur i den friske luft og maaeste ogsaa paa en kjøretur med sporvognen til parten.

Men stans lidt! der er nogen i værelset. Et hjørne og liggende paa knæ ved en stol opdager vi en lidens pige og hører, at hun beder.

O, hvor indtrængende er ikke hendes en-foldige bønner, der ledsages af taarer! Hun tror sikkert, at Gud lytter til hendes ord; thi "tro" er ligesom skrevet i hver linie af dette opadvendte aasyn. Og idet hun raaber til Gud, synes hun at vinde styrke og haab. Fred og hengivelse blander sig godt sammen i hendes ansigt.

Pigen synes blot at være tolv aar gammel. Hvilken alvorlig øjennstand kan faaledes bevæge hendes unge hjerte? eller hvor har hun lært at opsende saadanne hjertelige, til-lidsfulde bønner? Hun har lært at elske, frygte og bede til Gud i søndagsstolen, og øjennstanden for hendes dybe bekymring er hendes langt bortfjernede bror, der er dra-get med i krigen.

Men hun har reist sig og giver sig ifoerd med at tage af bordet. Vi vil trække os tilbage.

Lad os nu kaste blifket paa den anden scene. En stor slette ligger foran os, men vi kan ikke se, hvor smuk den er; thi den er bedekket af utallige menneskelige legemer, som vælter sig i blod.

Et slag har fundet sted her; og at slutte af den dumpe larm histoverfra af folk, som bevæger sig frem og tilbage, forfølgende og forfulgte, er kampen endnu ikke tilende.

Men ihu! hør den svage guttestemme: "Om han end slaar mig vil jeg dog forlade mig paa ham."

Vi vender os efter lyden og se, under et træ ligger der en trommeslagergut med til-lukkede øyne og blege kinder. Han er haardt saaret og lider meget, og dog benytter han den lille styrke, han har tilbage, for at ud-tale sin tro til Gud og opmuntre den yndelig stønnende kriger, som ligger nær ham.

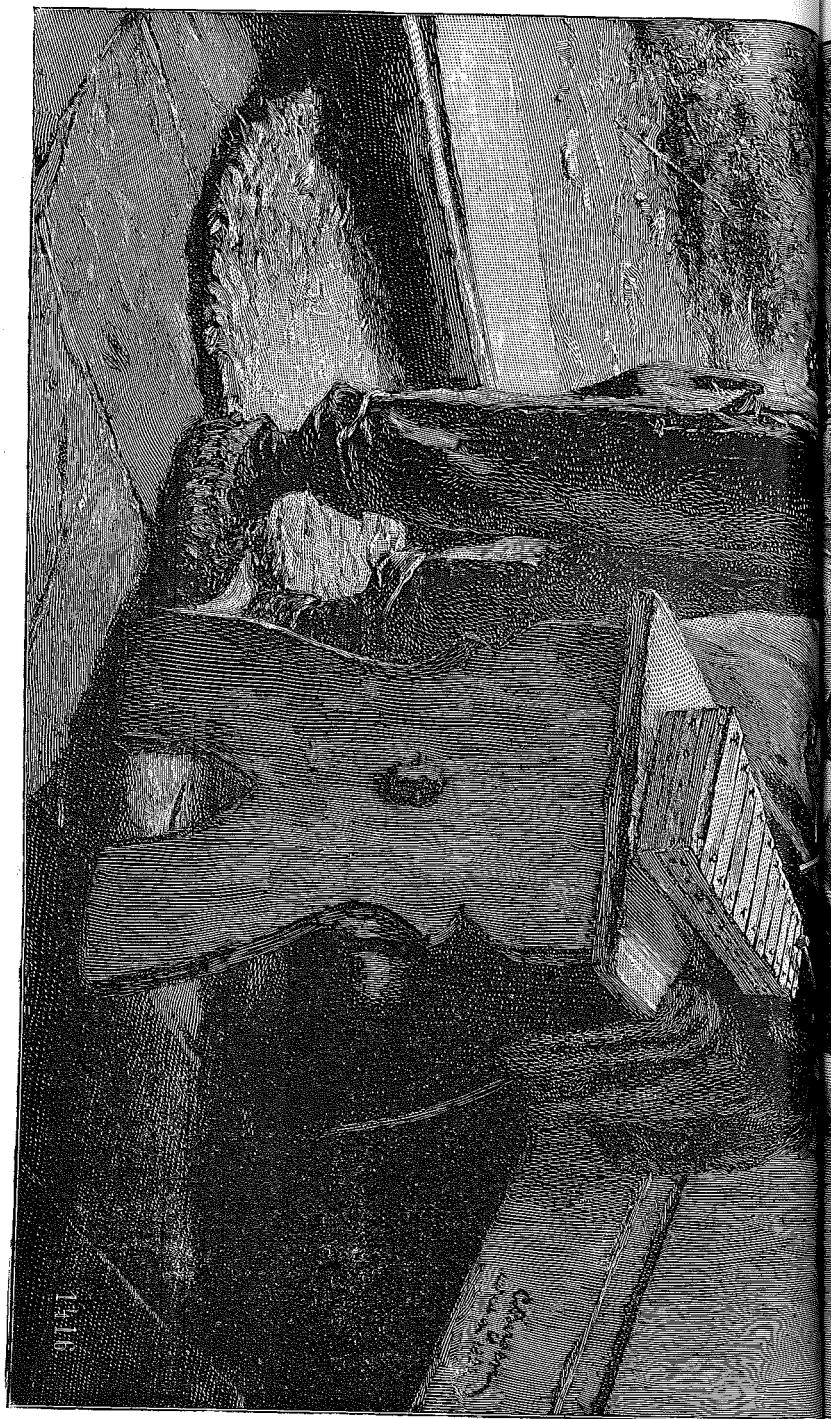
Hele den lange nat ligger de døde og saarede side om side med hinanden paa den blodige slagmark, da jammerklager, angststraab og undertiden rasende krig ryster den lille luft. Dog høres af og til i hele den lange sørgelige nat den unge trommeslagers blide stemme, idet han trænger ind paa sin lidende kamerat med religionens sandheder og trøste-grunde.

Endelig gryr det ad dag, men scenen er endnu mere gyselig nu; thi mange, som vaandede sig i smerte for nogle timer siden, ligger der udstrakte i dødens kolde greb. Trommeslagergutten er næsten afmægtig, og den brave soldat nær ham opbører at be-jamre sin egen lod for at hylles over den blege, stille lidende.

"O, gud der dog vilde komme hjælp!" udbryder han, og idet han reiser sig op paa albuuen, ser han ud over marken, men intet tegn paa nogen sig nærmende hjælp synner hans angstfulde blit. Med et dybt sut synker han tilbage igjen, da pludselig et højt biøl forfærder ham, og idet han ser hen mod den kant, hvorfra det kommer, opdager han en stor øks, der skyter vildt imod dem. Hans øyne er fastede med stræk paa det rasende dyr, hvis horn synes ham endnu frugtligere end fiendens bajonetter. Men pludselig stanser øksen sit lys, da den kun er nogle faa alen fra den saarede, høier hovedet mod jorden, og i næste øjeblik synes en høirød vadseæ ud fra dens horn og falder lige for trommeslagerens fødder, hvor-paa øksen med et højt brøl vender sig om, skyter øfsted over de dødes og saaredes ud-strakte legemer og tager veien ind i skoven.

Befriet fra sin frøgt for det farlige dyr anstrenger den saarede sig nu for at aabne

Detlig mufit.

vadsællen, som paa en saa forunderlig maade er kommen i hans hænder, og hvem kan beskrive hans glæde, da han iblandt sjorter og uldtrøjer, gammelt linned og bandager opdager en pakk med bissuiter og en flaske. Han trækker lorken ud — det er kasse. Dieblæselig løber han sig hen til den lille trommeslager og efter at have løftet hans hoved op, ghyder han nogle draaber i munden paa ham. Den halv afmægtige oplives snart, og derpaa slaffer nogle bissuiter gjen-nemblydie i kasse dem begge en herlig frokost. De er reddede.

Da gutten igjen er i stand til at tale, priser og lover han Gud for den betimelige hjælp, og hans kamerat ser tankesuld ud og begynder at føle, at der er et almægtigt væsen, der tjender sine slabningers fornødenheder og bærer omsorg for dem.

Pad os nu vende tilbage til det simple værelse i staden New York for en stund og se, hvad der foregaar. Det er morgen, den lille pige er påaklädt og har igjen ligget nedbøjet for Gud, og hendes hele ansigt straaler af lyset fra en besvaret bøn. Og hvem kan sige, hvad forbindelse der er mellem den og oprindet paa hin blodige slagmark? thi trommeslageren er pigens bror.

Nu vil vi springe over et tidsrum af tolv maaneder, et langt, sorgeligt aar, under hvilket tusender af brabæ folk i hele landet ikke ved, hvad skjæbne der har rammet deres hjere flegtinge, som var med i det frugtligge slag. Dræbt eller fangen, det er alt. Hvad rygten kan berette, men hvilket af dem? O pinlige uvished! Endog Maggies tro bliver nogen tid haardt prøvet, medens hun morgen, middag og aften beder for sin fra-værende bror. Endelig begynder en sød tillidsfuldhed at fåske bo i hendes hjerte, og fra den tid af bliver hendes bøn et loboffer, og naar hun nævner sin broders navn, er det med de ord: „Du ved bedst, fader; din vilje ske!“

Men nu er aaret forløbet, en udveksling af fanger har fundet sted, og Maggie lønner sig over faderens skulder, idet han gjennemlæser listen over de frigivne. Men hendes egen hjere broders navn er ikke iblandt dem, og forældrene vender sig bort i fortvilelse, medens fosteren bøjer hovedet med de gamle ord: „Alt er vel!“

Nogle saa uger senere, og en bleg, ud-

magret mand lønende sig til en stok finder veien til hint logishus, væller op ad trappen og ind i det værelse, som beboes af trommeslagerens flegtinge, og da faar disse høre beretningen om den unge kristens lidelser og salige udgang af verden.

Fortælleren havde aldrig set gutten, før han faldt saaret ved siden af ham paa slagmarken, men fra hans unge løber kom de første lærdomme om tro og gudsfrøgt, som nogensinde havde rørt den tankeløse soldats hjerte.

I sytten timer laa de uden hjælp i sit blod, og havde det ikke været for det skyrkende indhold af hin vadsæl, som ved forsynets skyelse var tilkastet dem af det umælende dyr, maatte de være omkomne, som mange gjorde, af hunger og udmattelse.

Tilsidst førte fienden dem bort med sig — men beretningen om deres lange fangenstab er altfor sorgelig at meddele. Den fremmede soldat gaar ikke ind i enkelthederne, han omtaler kun den lille trommeslagers bestandige taalmodighed og hans hellige ord, der blev en velsignelse for alle, ven og fiende, som kom i hans nærhed.

Familien begræd dybt den elskede tabte son, men Maggies taarer er blandede med glæde over, at han ørede sin herres sag til det sidste.

Hun ser ogsaa tilbage paa sit eget hjertes historie i dette lange, smertelige aar og finder, at tiden for hans død netop er den gang, da hun i sit indre følte sig drevet til at overlade ham uden forbehold i Guds haand.

,En liden gut skal drive dem.“

(Ej. 11, 6.)

Hn herre, hvis forretning holdt ham borte fra hjemmet den største del af tiden, saa altid med længsel efter sondagen, ikke for at faa aandelig hjælp fra herren, men for at glæde sig ved at høre sin lille guts barnlige tale.

Gutten var et deiligt barn paa tre aar. Den lille stod paa faderens knæ med sine arme om hans hals, hvilende sit krøllede hoved paa hans skulder, da moderen sagde: „Kom, Carl, nu er det tid at komme ifeng.“

Carl sagde godnat til faderen; men da

han var ved at forlade værelset, vendte han om, kom tilbage og sagde: „Far, vil du ikke ogsaa komme og høre mig bede min bøn?“

Faderen syntes aldrig hans lille gut havde set saa syd ud, som da han med foldede hænder laa der ved moderens side.

„Du maa ogsaa knæle, far, saadan som du ser mor og jeg gjør.“

Faderen faldt paa knæ. Der var en sætning i denne simple bøn, som rørte faderens hjerte: „Gud, velsign min kjære far!“ Hvor sydt lød ikke disse ord fra barnets løber.

„Nu maa du ogsaa bede, far. Saadan lærte jeg at sige allerspørfst: „Gud, velsign mig!“ Sig saadan, far, vil du?“

Faderen sagde: „Gud, velsign mig!“ „Tor Jesu skyld! Amen,“ tilføjede barnet.

Morgenen efter, medens han gik nedover gaden, saa han i tanken sit kjære barn knælende bede for sig; men han blev rebet ud af disse tanker ved, at en ben slog ham paa armen og sagde: „Kom, lad os faa en morgendrik sammen.“

„Nei“, sagde faderen, „jeg rører aldrig berusende drikke mere.“

„Nei hør, hvad skal det betyde? Jeg har aldrig set dig saa betenklig.“

„Jeg har en kjær gut hjemme, og jeg ønsker, han skal være sin far. Dersom jeg vedbliver at drikke saadan af og til, saa vil vanen faa overhaand; Gud forbryde, at jeg nogensinde skulde bringe vancere over min søn.“

„Du har ret“, sagde bennens; „jeg er glad over, at du minder mig om mit ansvar som far. Ikke enhver har mod til at sige nei. Jeg ved, jeg er gaaet videre, end jeg burde; men som du beslutter jeg nu herefter at aftaa fra nydelsen af al slags berusende drik.“

„Gud, velsign min kjære far.“ Disse ord havde lydt til velsignelse; og ved at mindes dem var faderen vaagnet op til sin pligt. Hvorledes kunde han gjøre det onde, naar han vidste, at hans lille gut knælende bad for ham derhjemme.

Om aftenen, da han gik til hvile, tænkte han paa sin beslutning, og for at faa kraft til at holde den, bad han: „Gud, velsign mig!“ — en enfoldig bøn; men da den kom fra hjertet, blev den midlet til at bringe denne mand frelsen i Kristus.

En heltemodig kvinde.

Hore landsmænd her i Amerika har ofte haft meget at kjæmpe med, naar de som nybyggere nedsatte sig paa steder, hvor ingen før har boet.

Saaledes var i et nært settlement, for flere aar siden, alle mændene fraværende, da en vild indianerhob brød ind.

Alle kvinder og børn samlede sig i et hus, hvor der var en jordhjælder saaledes stjult, at man vanskelig vilde falde paa at søge efter den. Dernede kunde de høre indianerne over sit hoved, men selv var de sikre saalænge, de kunde holde sig ganske stille.

Men hvad står en af de smaa, som ikke sikte sig dernede i mørket, begyndte at strige, og nu vidste de alle med en gang, at indianerne vilde finde dem, og de var redningsløst fortalte.

Men hun, hvis barn havde skreget, tænkte, at kunde hun hindre det, skulle i det mindste ikke de andre lidde for hendes barns skyld. Med barnet paa armen lyber hun hurtig op ad trappen og staar snart blandt den vilde stare, som straks faste sig over hende med grusomme mishandlinger, og snart er hendes lidelser endte.

Da de saa hende komme op med barnet, troede de, at hun havde haft noget at beskytte i hjælderen og ikke vidste om, at de var i huset, tænkte derfor, at der ikke var flere dernede og undersøgte ikke rummet.

Bed at ofre sig selv, havde hun saaledes reddet de andre. Barnet blev fastet ind i skoven, og der blev det senere fundet; det lever endnu.

Dette var i sandhed en heltegjerning; der berettes ikke nærmere om hin norske kvinde, men det ligger saa nær at antage, at Kristi kjærlighed har boet i hendes hjerte og har givet hende kraften. Barnet, som maatte undvære en moders opdragende om-sorg og kjærlighed, har dog taget en stor arb efter hende i det eksemplar hun gav.

Bøn og kirkegang forbindes ikke.

Bønnen er aandens himmelfart. Som Guds son er synlig farens til himmelen, saaledes skal et Guds barn daglig hæve sig op, hvor han er.—[Dr. v. Kapff.]

Hun reddede sin mor.

Hen engelske kaptein Fellow blev med sin afdeling kommanderet til at gjøre tjeneste i Indien, og hans hustru, der hed Alice, fulgte ham til de fjerne egne.

I Indien fandt de en hyggelig bolig straks i nærheden af den by, hvor soldaterne var indkvarterede; her levede de et lykkeligt liv i den vakre natur, omgivne af sydens prægtige træer; ikke mindst bidrog en lidet datter, som de her fik, til at gjøre dem glade og tilfredse. Det var en blomstrende, flæk og frisk liden pige, og forældrene havde givet hende navnet Jucca.

Jucca trivedes godt under sydens sol og sin trofaste moders pleie. Hun udviklede sig hurtig både i legemlig og åndelig henseende og var sin faders og moders fryd og glæde. Hun elskede den indiske natur, og dens varme sol farvede hendes kinder med et friskt, brunt skjær, som klædte den lille engelske pige saa godt og gav hende et friskt, flæk udseende.

Hun var bleven fjorten aar og var afholdt af alle, som læste hende at kende. Saa hændte det en dag, at hun sammen med sin moder var gaaet en spadseretur i skoven; de var blevne trætte og varme og lagde sig for at hvile en stund under en stor palme. Moderen sovnde, og Jucca sad og lyttede til hendes regelmæssige aandedret og glædede sig ved, at den kjære moder fik hvile.

Ogsaa Jucca forsøgte at lufte sinene, men funde ikke saa sove; hun tænkte over, hvor lykkelig hun var, og hvorledes hun skulde giengjælde forældrene for al deres godhed og kjærlighed.

Da bragte en svag stø hende til at reise sig.

Hvilket skæckeligt syn modte ikke hende se!

Paa moderens legeme krøb en af hine giftige slanger, som der er saa mange af i Indien.

Jucca kände den altfor godt; hun vidste, at det mindste bid af dette dyr var dødeligt.

Slangen krøb opover den sovendes skulder og nærmede sig med sit hæslige glatte hoved hendes bare hals og hævede sig allerede mod hendes strube. Da udstodt Jucca et angstens skrig. Slangen vendte hovedet i

den retning, hvorfra skriget kom; og idet samme tog den lille pige en rask beslutning — hun var sitter paa, at saamart moderen sorte paa sig, vilde slangen slaa sine giftige tænder i hende — og derfor styrte hun hen, greb dyret og flyngede det hen i buskene. Moderen var reddet.

Da hun reiste sig op, saa hun forbauset omkring sig og spurgte om aarsagen til Juccas skrig; hun havde ingen anelse om den fare, som havde truet hende, eller om barnets heltemodige handling.

Jucca fortalte, hvad der var hændt, og bevoget trykkede moderen sin kjære datter til sit bryst.

"Hvilket under," udbrød hun, "at du ikke blev bidt."

Bed disse ord skiftede Jucca farve, og da hun blev spurgt om grunden, tilstod hun for den forståede moder, at hun kjendte smerten i haandledet, og at det formodentlig var slangen, som havde bidt hende.

Jucca havde vanskelig for at gaa hjem; saa hurtig forplantede smerten sig til hendes hele legeme.

Alle de midler, man i hjemmet forsøgte, var forgjæves, og den ulykkelige moder vidste altsaa godt, hvor lidet det vilde hjælpe, selv om lægen kom tidsnok.

Lægen kom — men han rystede bedrøvet paa hovedet, da han saa barnet. Her var ingen hjælp mulig; dødsengelens vinger omflyggede allerede det elskelige pigeansigt.

Med rørende, kjærlige ord skiltes Jucca fra sine fortvilede forældre, og hendes sidste blik var en stum, vemodig hilf til dem.

Inden saa timer var det saa lykkelige hjem forvandlet til en sorgens bolig, og Juccas forældre mente, at der paa den hele jord ikke fandtes en saadan smerte som den, de maatte føle i sit hjerte. Aldrig vilde de glemme den elskelige pige. Kun én ting fastede en lysstraale i deres sorg — det var haabet om engang at skulle saa gjense det kjære barn hist bag graven hos deres Herre og Frelser.

Oplossning paa gaader i nr. 6.

- De skjulte dyr var:
1. Abe, ren, ko, and.
  2. Lam.
  3. Hund.